

Kernboodschappen aanpak aardbevingen

Versie 3 december 2014

Ter discussie: dit zijn kernboodschappen die kunnen worden gebruikt bij de communicatie over schade als gevolg van aardbevingen.

1 Omvang bevingenproblematiek veel groter dan gedacht

De aardbevingen zijn al jaren een bedreiging voor de bewoners van de gemeenten in Noordoost Groningen. Het heeft lang geduurd voor die bedreiging is onderkend en erkend en maatregelen werden aangekondigd om de veiligheid en de belangen van burgers te beschermen. Het is bittere noodzaak om daar met volle kracht mee door te gaan. Maar dat is niet langer genoeg. Sinds de aardbeving van 30 september 2014 bij Ten Boer is duidelijk ook de stad Groningen in het aardbevingsgebied ligt. De ernst van de gevolgen van de aardbevingen blijft even groot: maar de aantallen verdubbelen. Tot nu toe ging het om 150.000 inwoners in negen gemeenten. Er zijn al drie gemeenten bijgekomen: Menterwolde, Hoogezand-Sappemeer en Groningen. Met alleen al in de stad Groningen ruim 200.000 inwoners. Een stad die niet alleen qua inwonertal een bijzondere positie inneemt. Ook de bebouwing is duidelijk anders. Daarbij gaat het om moderne hoogbouw en eeuwenoude monumenten, om twee grote ziekenhuizen (UMCG en Martini Ziekenhuis), tientallen scholen en twee grote instellingen voor hoger onderwijs, met elk 30.000 studenten (Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool). **De omvang van de aardbevingenproblematiek is van een andere orde dan we dachten: groter en riskanter.**

2 Veiligheid voorop

De aardbevingen zijn een groot risico voor de veiligheid van burgers. Deskundigen houden de komende tien jaar rekening met een kans van 1 op 10 op een beving met een kracht van meer dan 4 op de schaal van Richter. Dat is een stuk zwaarder dan de zwaarste aardbeving tot nu toe: die van Huizinge, op 16 augustus 2012, met een zwaarte van 3,6. Bij zo'n zware beving ontstaat ernstige schade aan woningen en gebouwen. Dat is levensgevaarlijk. Dat risico vinden we onaanvaardbaar en moet daarom worden afgewend. Per direct. Want inwoners van Groningen hebben recht op veiligheid. Het recht op veiligheid is een grondrecht van alle burgers van Nederland. Dus ook van burgers van Groningen. **Groningen vraagt niets meer maar ook niets minder dan een veilige Stad en een veilig Ommeland.**

3 Stad en ommeland staan schouder aan schouder, van Drenthe tot aan 't Wad

De aardbevingen bedreigen Stad en ommeland. Deze dreiging is groter dan de stad. Deze dreiging is groter dan het ommeland. Deze dreiging is groter dan de provincie. Daarom moeten alle gemeenten in het gebied en de provincie Groningen schouder aan schouder staan om de dreiging van de aardbevingen het hoofd te bieden. **De Stad Groningen wil**

samenwerken in het belang van alle Groningers, van Lauwerszee tot Dollard en van Drenthe tot aan het Wad : alle inwoners, alle bedrijven en alle organisaties en instellingen.

4 Dit is een nationaal probleem

Groningen is een sterke stad. Groningen groeit en bloeit, in een omgeving die krimpt. Groningen begroette in 2014 haar 200.000e inwoner. Maar ook voor de bloeiende stad Groningen zijn de aardbevingen een grote bedreiging. Voor de veiligheid van burgers, en voor de economische ontwikkeling van de stad. De stad Groningen staat klaar om maatregelen te nemen, samen met bedrijven en instellingen, hand in hand met de provincie en de buurgemeenten. Maar dit probleem is te omvangrijk voor Stad en ommeland. De aanpak ervan kost miljarden. Dat is meer dan provincie, gemeente, scholen en bedrijven kunnen dragen. Dat vraagt om een landelijke aanpak, waarbij Rijk, provincie en gemeenten schouder aan schouder staan, samen met bewoners en bedrijven. **Groningen vraagt de regering om erkenning van de aardbevingsproblematiek als een landelijk probleem, dat alleen kan worden opgelost met een gezamenlijke aanpak van Rijk en Regio, koste wat het kost.**

5 Menselijk handelen is het probleem en menselijk handelen is de oplossing

Groningen wordt bedreigd door menselijk handelen. Daar kunnen, daar moeten we wat aan doen. Het is misschien nog niet te laat, maar het is vijf voor twaalf. Menselijk handelen is het probleem en menselijk handelen is de oplossing. **Groningen vraagt maatregelen ter bescherming van aardbevingschade, nu, voor het te laat is.**

6 Onzekerheid houdt de regio in een wurggreep

Bouwen volgens de bestaande normen is niet langer veilig in het aardbevingsgebied. Maar nieuwe bouwnormen laten op zich wachten. Sinds mei 2014 zijn er tijdelijk bouwnormen. Die hebben geen wettelijke status, maar ze werpen hun schaduw vooruit en houden de regio in een wurggreep. Toepassing van de tijdelijke bouwnormen betekent dat alle nieuwbouw veel duurder wordt en dat bijna alle bestaande gebouwen ingrijpend moeten worden versterkt, tegen hoge kosten. Die onduidelijkheid werkt verlamdend op de economie van het gebied. **Daarom eisen Stad en ommeland duidelijkheid over bouwnormen en vergoeding van alle extra kosten voor aanpassing van nieuwbouw en versterking van bestaande bouw.**

7 Aanpak aardbevingschade vraagt om een deltaplan

Net als in Zeeland in 1953 is dit probleem van landelijk belang, groter dan de regio. Verschillen zijn er ook: in Zeeland voltrok zich een ramp met 1800 doden, in Groningen dreigt een ramp en vielen nog geen doden. En in Zeeland was de natuur de oorzaak, terwijl Groningen wordt bedreigd door menselijk handelen. Maar de omvang en ernst van de dreiging vergen een vergelijkbare landelijke aanpak. Met een vergelijkbaar doel als het Deltaplan voor de dijken: een veilig land dat klaar is voor de toekomst. Detail: het Deltaplan

werd al vóór 1953 bedacht door een Groninger: ir. Johan van Veen, geboren in Uithuizermeeden. **Groningen vraagt om een deltaplan ter voorkoming van een ramp door aardbevingen.**

8 Minder aardgaswinning en maatregelen ter bescherming

De oplossing van dit complexe probleem hebben wij niet paraat. Die vragen wij van de regering en van de NAM. Snelheid is daarbij geboden. We denken zelf aan een combinatie van maatregelen. Die kan bestaan uit forse beperking van de aardgaswinning, afhankelijk van nader onderzoek hiernaar. Daarnaast vragen wij maatregelen om de grootste risico's te beperken, zoals de versterking van bestaande gebouwen en van nieuwbouw. Er kan geen discussie over bestaan dat de rekening naar de NAM en het Rijk gaat. Niet naar de regio en niet naar individuele bewoners en naar organisaties in het gebied. **Groningen vraagt de regering en de NAM om direct maatregelen te nemen ter voorkoming van ergere schade: forse beperking van de aardgaswinning en bescherming van bestaande en nieuwe gebouwen.**

9 Ook economische maatregelen vereist

De mogelijke dreiging van zwaardere aardbevingen heeft gevolgen voor de economische ontwikkeling van de stad: van werkgelegenheid en welvaart. Want welke ondernemer vestigt zich in een stad waar hij denkt dat het er niet veilig is? Welke ouders laten hun kinderen studeren in een stad waarvan zij vrezen dat gebouwen het zullen begeven? Welke organisatie waagt zich aan nieuwbouw als hij niet weet aan welke eisen hij moet voldoen? Wie investeert nog in de Stad als het rendement mogelijk negatief zal zijn? De aardbevingen bedreigen de economische ontwikkeling van een bloeiende stad. Ook daarom zijn nu maatregelen nodig. Dat begint met erkenning van de problematiek van Groningen en van maatregelen gericht op herstel en preventie. **Groningen vraagt de regering en de NAM om erkenning van de potentiële economische schade van de dreiging van aardbevingen.**

10 Samenvattend

De stad Groningen wil:

- Een veilige omgeving voor inwoners en bezoekers
- Schouder aan schouder met buurgemeenten en provincie de dreiging van aardbevingen te lijf
- Erkenning van de economische schade als gevolg van de aardbevingen
- Een landelijke aanpak van de aardbevingsproblematiek
- Per direct maatregelen ter bescherming tegen aardbevingsschade
- Vergoeding van alle aardbevingsschade